

**UCHWAŁA NR IX.46.2024**  
**RADY GMINY WĄPIELSK**

z dnia 26 listopada 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz  
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 1465 i 1572), art. 4<sup>1</sup> ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151) i art. 10 ust.1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.) uchwala się, co następuje:

**§ 1.** Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2025 stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały.

**§ 2.** Uchwala się preliminarz rzeczowo-finansowy realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2025 stanowiący załącznik Nr 2 do uchwały.

**§ 3.** Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

**§ 4.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i obowiązuje od 1 stycznia 2025 roku.

Przewodniczący Rady Gminy  
Wąpielsk

**Wojciech Rutkowski**

## I. Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 stanowi kontynuację wcześniej prowadzonych w gminie działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. Program obejmuje zadania własne gminy w zakresie realizacji działań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025. Większość zadań realizowanych na poziomie gminy, zgodnie z w/w ustawami, w obszarze profilaktyki i edukacji społecznej jest wspólnych lub zbieżnych, a ich adresatami są te same lub pokrewne grupy osób. Zasadne jest więc przyjęcie do realizacji zadań zapisanych w wymienionych ustawach jednego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Elementem gminnego programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Uzależnieniem behawioralnym, inaczej czynnościowym, nazywamy grupę objawów związanych z wielokrotnym, długotrwałym i utrwalonym powtarzaniem konkretnej czynności. Działanie takie ma na celu zredukowanie złego samopoczucia i wewnętrznego napięcia poprzez osiągnięcie uczucia przyjemności, zaspokojenia, radości czy nawet euforii przez osobę wykonującą daną czynność. Zazwyczaj są to zachowania akceptowane społecznie. Ich realizacja prowadzi do krótkotrwałego uczucia euforii i ulgi, po czym pojawia się jeszcze silniejsza potrzeba ich powtórzenia. Prowadzi to do błędnego koła uzależnienia. Tak jak w przypadku każdego innego uzależnienia, uzależnienie behawioralne jest chorobą, która w postępujący sposób zaczyna wyniszczać życie człowieka. Przykładami najczęstszych uzależnień behawioralnych są zakupoholizm, fonoholizm (uzależnienie od telefonu komórkowego), uzależnienie od używania gier komputerowych, pracoholizm, patologiczny hazard, uzależnienie od ćwiczeń fizycznych. Cechą uzależnień staje się ich współwystępowanie np. pracoholicy często sięgają po substancje pobudzające i narkotyki, osoby uzależnione od hazardu mają problem z alkoholem. Niepokojące jest zjawisko, że uzależnionymi stają się osoby coraz młodsze wiekowo. W przypadku dzieci i młodzieży odnotowuje się szybsze przechodzenie od zachowań ryzykownych, fazy eksperymentów do uzależnienia, niż ma to miejsce w przypadku dorosłych.

Wspólną cechą wszystkich uzależnień jest zaburzona kontrola impulsów, którym osoba z takimi problemami nie jest w stanie się oprzeć, a poddanie się im przynosi poczucie ulgi.

Profilaktyka oznacza odpowiednie działanie, które ma na celu zapobieganie pojawieniu się i/lub rozwojowi danego zjawiska w konkretnej społeczności. Termin profilaktyka uzależnień oznacza świadome działanie nastawione na jednostki oraz grupy społeczne mające na celu ograniczenie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych oraz zapobieganie różnorodnym problemom z tym związanym, zanim one wystąpią.

Obecnie stosowane poziomy profilaktyki:

1. Profilaktyka uniwersalna - ukierunkowana na całe populacje. Są to działania profilaktyczne, adresowane do całych grup bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój. Działania uniwersalne są realizowane na przykład w populacji dzieci i młodzieży, młodych i dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym itd. Przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźnienia inicjacji alkoholowej lub nikotynowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi.

2. Profilaktyka selektywna - ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowaną biologicznie są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Przykładem profilaktyki selektywnej są działania edukacyjne, opiekuńcze i rozwojowe podejmowane wobec dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym.

3. Profilaktyka wskazująca - ukierunkowana na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka, demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami, niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i prawne, zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem tych substancji).

## **II. Cele programu**

§ 1. Celem niniejszego programu jest rozwiązywanie problemów uzależnień na terenie gminy Wąpielsk (narkomania, alkoholizm, uzależnienia behawioralne) poprzez działania profilaktyczne skierowane do ogółu społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Nowelizacja ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 7 marca 2022 r. rozszerzyła działalność profilaktyczną i edukacyjną o obszar uzależnień behawioralnych, niezwiązanych z żadnymi substancjami psychoaktywnymi, a z określonymi czynnościami czy zachowaniem.

Celami szczegółowymi są następujące zadania:

- a) realizacja działań profilaktycznych,
- b) wskazywanie dzieciom, młodzieży i dorosłym w tym seniorów perspektyw zdrowego stylu życia bez picia alkoholu, zażywania innych substancji uzależniających oraz bez uzależnień behawioralnych,
- c) rozwijanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób uzależnionych od alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, a także przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym,
- d) udzielenie wsparcia osobom uzależnionym i współuzależnionym,
- e) promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych i współuzależnionych,
- f) zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej, psychologicznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- g) ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i kontrola przestrzegania przepisów prawnych w zakresie ich sprzedaży.

## **Rozdział II**

### **Diagnoza problemów uzależnień**

Gmina Wąpielsk liczy 3975 osób (stan na 31.12.2023 rok), w tym 816 dzieci do 18 roku życia, 2378 osób w wieku produkcyjnym i 796 w wieku emerytalnym.

#### **1. Dorośli mieszkańcy Gminy Wąpielsk**

Badania obejmowały mieszkańców Gminy Wąpielsk, którzy ukończyli osiemnasty rok życia, metoda zastosowana w badaniu to wypełnienie ankiety. Respondenci byli informowani o anonimowym charakterze ankiety oraz możliwości rezygnacji z badania w dowolnym momencie.

W badaniu wzięło udział 68 osób, w tym 59 kobiet oraz 9 mężczyzn. Średnia wieku respondentów wyniosła 40 lat.

W opinii mieszkańców Gminy Wąpielsk najistotniejszymi problemami społecznymi lokalnego środowiska są: uzależnienie od papierosów (81%), uzależnienie od alkoholu (78%), bieda i ubóstwo (70%) oraz uzależnienia behawioralne (69%). Natomiast najbardziej powszechnymi zjawiskami uzależnień w ich

środowisku są: nikotynizm (85%), alkoholizm (81%) oraz sieciaholizm (74%). Warto wspierać różnego rodzaju akcje promujące rozpowszechnianie wiedzy w poruszanych przez mieszkańców tematach i poszukujące rozwiązań zauważonych problemów. Jednymi z prostszych i najbardziej ekonomicznych metod dotarcia do dużej liczby osób są plakaty oraz ulotki edukacyjne.

Według opinii wyrażonych w ankiecie na temat spożywania alkoholu można wysnuć wniosek, że mieszkańcy Gminy Wąpielsk odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu o niskim poziomie ryzyka.

Mieszkańcy Gminy Wąpielsk stosunkowo rzadko spożywają alkohol (kilka razy w roku: 56% oraz kilka razy w miesiącu 16%), wypijając przy tym umiarkowane ilości (1-2 porcje: 37% oraz 3-4 porcje alkoholu: 18%).

Dla 37% badanych w najbliższej okolicy znajduje się zbyt duża liczba punktów, gdzie można nabyć alkohol.

86% respondentów uważa osoby pijące alkohol za zagrażające bezpieczeństwu w lokalnym środowisku.

7% mieszkańców Gminy Wąpielsk daje przyzwolenie na prowadzenie samochodu po wypiciu niewielkiej ilości alkoholu oraz uważa, że jest to bezpieczne.

51% ankietowanych przyznało, że nie posiada wiedzy na temat miejsc w lokalnym środowisku, w których osoby borykające się z problemem uzależnienia od alkoholu uzyskająby pomoc.

Palenie wyrobów tytoniowych nie jest wśród dorosłych mieszkańców Gminy Wąpielsk rozpowszechnionym nałogiem. Zdecydowana większość mieszkańców (78%) nie pali papierosów ani e- papierosów, okazynie czy też nałogowo (22%).

Badani respondenci deklarują, że znają w swoim środowisku osoby przyjmujące substancje odurzające tj. narkotyki i dopalacze. 43% z nich deklaruje, że zna, co najmniej jedną osobę przyjmującą te substancje.

Wśród najczęściej stosowanych w środowisku lokalnym substancji znalazły się: marihuana i haszysz, amfetamina oraz dopalacze.

Według ankietowanych zjawisko przemocy w rodzinie w Gminie Wąpielsk jest zauważalne. 28% mieszkańców ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają przemocy w rodzinie, a 32% nie jest tego pewna, lecz ma podejrzenia, że do tego dochodzi.

Problem uzależnienia od gier hazardowych na terenie Gminy Wąpielsk można określić na niskim poziomie ryzyka. 3% badanych potwierdza, że kiedykolwiek w życiu grało w owe gry. Wśród przyczyn podejmowania gier na pieniądze badani wskazują motyw finansowy oraz sposób na spędzenie wolnego czasu.

32% dorosłych mieszkańców Gminy Wąpielsk, którzy wzięli udział w ankiecie deklaruje, że w sytuacjach kryzysowych reaguje objadaniem się. Co więcej, 18% badanych ma trudności w kontrolowaniu zachowań jedzeniowych.

Większość (81%) mieszkańców dostrzega potrzebę realizacji działań z zakresu profilaktyki uzależnień. Badani wskazali na potrzebę wsparcia psychologicznego dla rodzin (33%), pomocy w integracji dzieci po okresie izolacji spowodowanej pandemią (22%), otwarte konsultacje z terapeutą uzależnień (18%) oraz warsztatów profilaktycznych dla uczniów (15%).

## **2. Sprzedawcy napojów alkoholowych**

Badanie zostało przeprowadzone wśród sprzedawców napojów alkoholowych w punktach sprzedaży na terenie Gminy Wąpielsk. Grupa badana stanowiła 3 kobiety i 1 mężczyzna. 80 % respondentów to właściciele punktów sprzedaży alkoholu. Średnia wieku przebadanych sprzedawców wyniosła 40 lat. Metoda zastosowana w badaniu tej grupy to wywiad telefoniczny.

Rozkład deklaracji sprzedaży alkoholu pozwala sądzić, iż sprzedawcy odpowiedzialnie podchodzą do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. W przypadku wątpliwości, co do wieku osoby kupującej alkohol 63% badanych deklaruje, że zawsze sprawdza dowody potwierdzające wiek, a 25% robi to często. 100% badanych deklaruje, że nigdy nie sprzedało alkoholu osobie niepełnoletniej. Jednakże, zestawiając te wyniki z opiniami badanych uczniów w szkołach z terenu Gminy Wąpielsk, zalecane jest przeprowadzenie kampanii informacyjnej z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych.

Kampania informacyjna może, zatem obejmować szkolenie dla sprzedawców, akcje z wykorzystaniem techniki Mystery Shopping i dystrybucję materiałów typu plakaty, naklejki do umieszczenia w punktach.

Rekomenduje się także zapoznanie pracowników punktów sprzedaży napojów alkoholowych z procedurą skutecznej odmowy, wzmacnianie umiejętności asertywności oraz ukazanie sposobów wspomagających współpracę sprzedawców z Policją.

### **3. Dzieci i młodzież szkolna**

Badanie przeprowadzono metodą ankiety.

W badaniu wzięli uczniowie klas 4-8 – 179 osób Szkół Podstawowych Gminy Wąpielsk.

Spożywanie napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież szkolną w Gminie Wąpielsk można określić na niskim poziomie ryzyka. Inicjację alkoholową ma za sobą 2% z ankietowanych uczniów. Planując oddziaływania profilaktyczne kierowane do dzieci i młodzieży warto wykorzystywać proces uczenia się rówieśniczego. Jest to sytuacja, w której dorastający człowiek czerpie pozytywne poglądy i postawy nie tylko od nauczyciela czy pedagoga, ale głównie od swoich rówieśników. Jeśli podczas programów profilaktycznych zostaną przeprowadzone odpowiednio dobrane ćwiczenia i zabawy, uczniowie sami

wyciągną wnioski dotyczące alkoholu i będą mieli okazję podzielić się nimi z grupą.

Badania wykazały, że pewien odsetek badanych młodych mieszkańców Gminy Wąpielsk palił lub nadal pali wyroby papierosowe. Do palenia papierosów chociaż raz w życiu przyznaje się 10% uczniów, z czego 7% spróbował papierosa tylko raz, kolejne 3% pali papierosy regularnie. Najczęściej wskazywanymi powodami palenia papierosów przez uczniów, którzy mają za sobą inicjację nikotynową była chęć spróbowania czegoś nowego oraz namowa znajomych. Jednocześnie niepokojący jest względnie bardzo łatwy dostęp dzieci i młodzieży do wyrobów tytoniowych oraz napojów alkoholowych. Jego ograniczenie jest zadaniem leżącym w obowiązku osób dorosłych. Rekomenduje się podejmowanie działań budujących świadomość zagrożenia związanego z poszczególnymi używkami poprzez warsztaty profilaktyczne, szkolenia dla nauczycieli lub pogadanki profilaktyczne dla rodziców.

Jak wynika z badań problem zażywania substancji psychoaktywnych takich jak narkotyki czy dopalacze występuje, lecz nie jest rozpowszechniony wśród uczniów szkół Gminy Wąpielsk – 2% przyznaje, że próbowało już tych substancji. Uczniowie potrafią ocenić, czy nabycie owych substancji jest w ich otoczeniu trudne czy łatwe. W związku z powyższym należy zwrócić uwagę na profilaktykę narkotykową wśród uczniów.

W przypadku zażywania substancji psychoaktywnych bardzo ważne jest prowadzenie regularnych zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom. Najbardziej sprzyjające okoliczności do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi stwarzają wakacje oraz czas wolny, dlatego też dzieci w tym okresie powinny zostać otoczone szczególną uwagą opiekunów i uświadamiane w kwestii niebezpieczeństw, jakie wiążą się z zażywaniem substancji psychoaktywnych. Zaleca się podjęcie obserwacji w placówkach oświatowych, w celu identyfikacji uczniów zażywających środki psychoaktywne.

Niepokój budzi ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera, telefonu komórkowego. Uczniowie spędzają dziennie w ten sposób nawet powyżej 5-6 godzin dziennie. Oznaczać to może, że po zakończonych lekcjach są to ich jedyne formy spędzania czasu. Należy mieć na uwadze, iż trzeba wspierać wszelkie inicjatywy rozwijające różnorodne pasje uczniów, tak aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole niż surfowanie po stronach internetowych oferujących niewiele wartościowych treści. Istotne jest, aby włączać w te działania rodziców, którzy mają możliwość nadzorowania tego, jak ich dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do Internetu. 10% uczniów szkół Gminy Wąpielsk doświadczyło w przestrzeni internetowej zjawiska hatingu, nazywanego potocznie przez uczniów „hejtowaniem”. Wskazuje to na konieczność szerokiej edukacji z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu: wspierania świadomości prawnej, umiejętności ochrony przed niebezpiecznymi sytuacjami, wiedzy dotyczącej ochrony własnych danych.

Uczniowie z Gminy Wąpielsk zostali także poproszeni o ocenę powszechności występowania niektórych uzależnień behawioralnych w ich otoczeniu. Za najbardziej powszechne uczniowie uznali: uzależnienie od smartfonu i mediów społecznościowych oraz uzależnienie od Internetu (po 63%). Natomiast jako najrzadziej występujące uzależnienie behawioralne badani ocenili uzależnienie od hazardu (90%) oraz zaburzenia odżywiania (81%).

Uczniowie w Gminie Wąpielsk deklarują w zdecydowanej większości bardzo dobre lub dobre relacje z rodzicami (95%), nauczycielami (66%) oraz rówieśnikami (95%). Zaleca się rozwijanie pozytywnego

potencjału rodziny i jednocześnie wzmacnianie czynnika chroniącego, jakim jest pozytywna więź dziecka z rodzicami poprzez realizację warsztatów podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców.

Uczniowie przyznają, że doświadczają w szkole przemocy w różnorodnych formach (fizycznej bądź psychicznej). 1% uczniów spotyka się też w szkole z agresją słowną. Otrzymane wyniki mogą posłużyć za zachętę do organizowania szkolnych warsztatów, podczas których dzieci i młodzież będą miały okazję do wspólnego zastanowienia się nad alternatywnymi sposobami rozładowywania negatywnych emocji i skutecznymi sposobami rozwiązywania konfliktów, bez używania przemocy. Należy także ciągle udoskonalać szkolne systemy przeciwdziałania i reagowania na przemoc, w które włączać trzeba rodziców, od których dzieci i młodzież czerpią wzorce w zakresie stosowania przemocy, jako rozwiązania codziennych problemów.

### **III. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2025.**

**§ 2.** W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii planuje się w 2025 roku podjęcie działań polegających na:

- 1) zapewnieniu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych (alkoholizm, narkomania, uzależnienia behawioralne) poprzez:
  - a) współpracę z Oddziałem Terapii Uzależnień od alkoholu i oddziałem leczenia zespołów abstynencyjnych w Radziejowie, a także z Policją i innymi instytucjami specjalizującymi się w pomocy osobom uzależnionym,
  - b) prowadzenie Punktu Konsultacyjnego w zakresie uzależnień dla osób uzależnionych, współuzależnionych (zakup materiałów niezbędnych do prowadzenia zajęć profilaktycznych i terapeutycznych, zatrudnienie terapeuty, psychologa, w ramach tego współpraca z GOPS w Wąpielsku, Zespołem Interdyscyplinarnym oraz organizacjami pozarządowymi).
  - c) dofinansowanie zadań Telefonu Pogotowia „Niebieska Linia”, działającego na terenie województwa.
- 2) realizowaniu profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie uzależnień dla społeczności lokalnej poprzez:
  - a) realizowanie programów profilaktycznych dla uczniów oraz ich rodziców,
  - b) działania informacyjno - edukacyjne dla mieszkańców gminy,
  - c) ciągłą współpracę z instytucjami oraz organizacjami specjalizującymi się w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów osób uzależnionych w celu przeciwdziałania uzależnieniom,
  - e) inicjowanie działań profilaktycznych w ramach akcji „Czas na zdrowie” oraz innych form organizowania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
  - f) wspieranie imprez sportowo – rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz sportowych zajęć pozalekcyjnych,
  - g) zorganizowanie festynu integracyjnego dla mieszkańców Gminy Wąpielsk – spędzanie czasu wolnego rodzica wspólnie z dzieckiem, działania informacyjno – edukacyjne skierowane dla mieszkańców gminy,
  - h) organizowanie konkursów dotyczących wiedzy o chorobie alkoholowej (nagrody),
  - i) dofinansowanie kosztów wypoczynku letniego/zimowego: wycieczki, ogniska uwzględniając współpracę z jednostkami organizacyjnymi gminy i organizacjami pozarządowymi,
  - j) doposażenie placówek, na terenie których realizowane są programy profilaktyczne w materiały i sprzęt wykorzystywany przy wdrażaniu przyjętych programów,
  - k) sfinansowanie wynagrodzenia realizatorów programów, opiekunów zajęć,
  - l) dofinansowanie zajęć edukacyjnych dla osób dorosłych, w tym seniorów w Gminnej Bibliotece,
  - ł) zakup sprzętu sportowego z przeznaczeniem na doposażenie obiektów sportowo - rekreacyjnych, w związku z realizacją zajęć profilaktycznych przez kluby sportowe i instytucje,

- m) rozpowszechnianie wiedzy z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień od środków psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych poprzez rozprowadzanie materiałów informacyjnych oraz umieszczanie ich na stronach internetowych oraz w lokalnej prasie,
  - n) poszerzanie oferty alternatywnego spędzania wolnego czasu poprzez inicjowanie działań profilaktycznych dorosłych w tym seniorów.
- 3) udzielenie rodzinom uzależnionym i współuzależnionym pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą rodzinną poprzez:
- a) realizację zajęć z wykorzystaniem programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
  - b) organizowanie porad, konferencji, szkoleń oraz rozpowszechnianie gazet, ulotek i broszur poświęconych przemocy w rodzinie i uzależnieniom,
  - c) bezpłatną pomoc prawną i psychologiczną w ramach punktu konsultacyjnego dla rodzin uzależnionych i współuzależnionych, przemocy w rodzinie (dyżury psychologa, porady radcy prawnego Urzędu Gminy Wąpielsk),
  - d) organizowanie Gminnego Forum Dyskusyjnego,
  - e) wspomaganie działalności klubu abstynenta, w tym działań służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, działań edukacyjno - motywacyjnych, rehabilitacyjnych (program dalszego zdrowienia) i działań profilaktycznych.
- 4) działaniach skierowanych do osób uzależnionych mających na celu zmniejszenie szkód społecznych związanych z ich uzależnieniem poprzez:
- a) działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku, do ich obowiązków należy: prowadzenie postępowań dotyczących zastosowania przymusowego leczenia odwykowego,
  - b) prowadzenie rozmów interwencyjno – motywacyjnych z osobami uzależnionymi w celu podjęcia dobrowolnego leczenia oraz z osobami współuzależnionymi,
  - c) współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym, GOPS, Policją, stowarzyszeniami, fundacjami oraz szkołami w sprawach przemocy w rodzinie,
  - d) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej,
  - e) kierowanie osób uzależnionych na badania przez biegłych w celu wydania opinii o stopniu uzależnienia,
  - f) podnoszenie kompetencji członków gminnej komisji i Zespołu Interdyscyplinarnego,
  - g) wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez pedagogów.
- 5) ograniczaniu dostępności napojów alkoholowych oraz kontroli przestrzegania przepisów ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez:
- a) prowadzenie kontroli przestrzegania zasad organizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych i prowadzenia sprzedaży zgodnie z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez policję z uwzględnieniem następujących zasad:
    - do przeprowadzenia kontroli upoważnieni są członkowie komisji wyznaczeni przez Przewodniczącego Komisji,
    - kontrole przeprowadzane są w składach co najmniej dwuosobowych.

**§ 3.** Realizację Gminnego Programu prowadzi Sekretarz Gminy i Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wąpielsku.

**§ 4.** Ustala się wynagrodzenie dla przewodniczącej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku w wysokości 600 zł brutto, a członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku w wysokości 450 zł brutto, płatne za udział w posiedzeniu komisji na podstawie listy obecności. Za każdą nieobecność na posiedzeniu potrąca się 25 % ryczałtu miesięcznego.

## **§ 5. Zasady finansowania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii**

1. Finansowanie realizacji zadań programu będzie realizowane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml tzw. małpek.

2. Finansowanie może również nastąpić z dotacji celowych Wojewody, od osób prawnych i fizycznych oraz funduszy pozyskanych w ramach konkursów.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr IX.46.2024

Rady Gminy Wąpielsk

z dnia 26 listopada 2024 r.

## **PRELIMINARZ RZECZOWO – FINANSOWY**

### **REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII**

#### **DLA GMINY WĄPIELSK NA ROK 2025.**

##### **Przeciwdziałanie alkoholizmowi**

|                                                                                                                                   |                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
| <b>RAZEM</b>                                                                                                                      | <b>70 000,00 zł</b> |
| <b>1. Działalność profilaktyczna w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i uzależnieniom behawioralnym</b>                      | <b>20 400,00 zł</b> |
| 1.1 Zakup materiałów profilaktycznych                                                                                             | 200,00 zł           |
| 1.2 Gminne Forum Dyskusyjne                                                                                                       | 5 000,00 zł         |
| 1.3 Organizacja działań profilaktycznych i innych form organizowania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i dorosłych              | 15 200,00 zł        |
| <b>2. Pomoc dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem</b>                                                                | <b>13 200,00 zł</b> |
| 2.1 Prowadzenie punktu konsultacyjnego                                                                                            | 13 200,00 zł        |
| <b>3. Działalność GKRPA</b>                                                                                                       | <b>35 200,00 zł</b> |
| 3.1 wynagrodzenia członków GKRPA                                                                                                  | 34 200,00 zł        |
| 3.4 zakup materiałów i wyposażenia                                                                                                | 1 000,00 zł         |
| <b>4. Dotacje celowe przekazane do samorządu województwa na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień między j.s.t.</b> | <b>300,00 zł</b>    |
| 4.1 Dotacja na działalność Telefonu Pogotowia „Niebieska Linia”                                                                   | 300,00 zł           |
| <b>5. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych oraz szkół</b>                                               | <b>900,00 zł</b>    |

##### **Przeciwdziałanie narkomanii**

|                                                                                                                           |                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
| <b>RAZEM</b>                                                                                                              | <b>20 000,00 zł</b> |
| <b>1. Działalność informacyjno – edukacyjna w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii i uzależnień behawioralnych</b> | <b>5 500,00 zł</b>  |
| <b>2. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych oraz szkół</b>                                       | <b>100,00 zł</b>    |
| <b>3. Pomoc dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem</b>                                                        | <b>14 400,00 zł</b> |
| 3.1 Prowadzenie punktu konsultacyjnego                                                                                    | 14 400,00 zł        |

Realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 w Gminie Wąpielsk powierza się Urzędowi Gminy Wąpielsk. W przypadku nie wydatkowania w całości zaplanowanych kwot na poszczególne zadania, dopuszcza się możliwość finansowania pozostałych zadań zawartych w programie.

### **UZASADNIENIE**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 i 1572), art. 4<sup>1</sup> ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151) i art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.), do kompetencji rady gminy, realizowanych w ramach zadań własnych gminy, należy uchwalanie corocznie gminnych programów przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii w celu realizowania zadań profilaktycznych w tym zakresie.